

**PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ BEZDOMNYCH W GMINIE PSZCZYNA
W LATACH 2016-2020**

Pszczyna, 2016 rok

Wprowadzenie

Bezdomność stanowi niewątpliwie syndrom ubóstwa i pełną marginalizację życia społecznego. Bezdomny to na ogół człowiek nieposiadający dóbr materialnych, żyjący dniem dzisiejszym, któremu obce są zachowania przezorności i dbałości o własną przyszłość. Zjawisko bezdomności w obecnych czasach wyraźnie wzrasta zarówno na świecie, jak i w Polsce. Fakt ten budzi zaniepokojenie, gdyż obecnie żyje znaczna grupa ludzi, która nie ma odpowiedniego domu, będącego gwarantem bezpieczeństwa, miłości, odpoczynku, a także dającego schronienie, miejsce na sen i poczucie komfortu. Jest to o tyle ważne, że posiadanie domu i godne w nim życie jest gwarantem prawidłowego rozwoju i funkcjonowania człowieka.

Bezdomność z uwagi na skalę zjawiska, jego złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki, jest kwestią społeczną o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającą swoje specyficzne, regionalne i lokalne uwarunkowania. Dotyka zarówno osób samotnych jak i rodzin z dziećmi. Jest niebezpieczna, bo towarzyszą jej inne negatywne zjawiska takie jak: narkomania, alkoholizm, prostytutka, przestępczość.

Od właściwego określenia istoty i specyfiki konkretnego przypadku bezdomności zależy odpowiedni dobór środków przeciwdziałania.

Przyczyny bezdomności

Bezdomność warunkują liczne przyczyny, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- a) rozpad rodziny, a więc zerwanie więzi formalnych, psychologicznych i społecznych oraz brak możliwości spełniania przez rodzinę jej podstawowych funkcji,

- b) eksmisje - prawny nakaz opuszczenia lokalu, spowodowany w ponad 90% przypadków zadłużeniem lokatorów z tytułu opłat za czynsz,

- c) opuszczenie zakładu karnego przy jednoczesnym braku możliwości powrotu do poprzedniego miejsca zamieszkania,

- d) brak bądź niewystarczająca ilość więzi społecznych,

- e) brak stałych dochodów, bezrobocie,

- f) przemoc w rodzinie,

g) konflikty spowodowane brakiem tolerancji społecznej, szczególnie w przypadku uzależnień czy nosicielstwa wirusa HIV,

h) uzależnienia,

i) brak schronienia spowodowany opuszczeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej, rodziny zastępczej, czy też szpitala psychiatrycznego,

j) uchodźstwo.

Skutki bezdomności

Bezdomność niesie szereg wielowymiarowych skutków takich jak załamanie psychiczne, lęk, złość, agresja, postawy wycofywania się, utrwalona niezaradność, choroby.

Im dłużej problem bezdomności nie jest rozwiązany tym bardziej rosną jego koszty, ponoszone przez samych bezdomnych jak i całe społeczeństwo.

Skutki zdrowotne i społeczne bezdomności:

a) zdrowotne skutki bezdomności to m.in.:

- wyniszczenie fizyczne,
- choroby, odmrożenia,
- zwiększona podatność na zakażenie bakteriologiczne i wirusowe.

b) społeczne skutki bezdomności to m.in.:

- wypadanie z ról społecznych, związane z tym bezrobocie,
- brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonych umysłowo, brak należytej opieki nad osobami starszymi, a także nad młodzieżą opuszczającą placówki opiekuńczo-wychowawcze po ukończeniu 18 roku życia,
- przestępczość,
- łamanie przyjętych norm społecznych,
- przyczyny związane z dysfunkcyjnością rodziny, tj. alkoholizm i inne uzależnienia, trwałe rozpad rodziny, odrzucenie ze strony osób najbliższych i brak opieki z ich strony,
- przemoc w rodzinie,
- tendencje do samodestrukcji i do alienacji,

- przyczyny natury psychologicznej najczęściej w przypadku, gdy bezdomność jest świadomym wyborem odmiennego trybu życia,
- niezdolność do trwałych związków.

Podstawowym problemem w usamodzielnieniu osób bezdomnych jest brak odpowiedniej ilości bazy mieszkaniowej. Bezdomność jest kluczowym problemem szczególnie w okresie zimy. W okresie niskich temperatur większa liczba osób bezdomnych wymaga natychmiastowej interwencji w celu zapewnienia schronienia. Stąd też konieczność współpracy pomocy społecznej ze Strażą Miejską, Policją, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi. Szczególnie wiele problemów powstaje w sytuacji, gdy osoba bezdomna wymaga pomocy medycznej, w tym również hospitalizacji, a nie nabyła prawa do świadczeń zdrowotnych. Osoby bezdomne stają się grupą społeczną coraz bardziej izolowaną, co znacznie utrudnia ich integrację ze środowiskiem oraz powrót do normalnego życia. Wśród bezdomnych mężczyzn spotykamy: osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, byłych więźniów, bezrobotnych, rozwiedzionych, którzy wyprowadzili się lub zostali eksmitowani z dotychczasowego miejsca zamieszkania, wdowców, osoby starsze i niepełnosprawne, osoby upośledzone lub chore psychicznie. Bezdomnymi stają się też kobiety samotnie wychowujące dzieci, mające czasem problem alkoholowy, ofiary przemocy. Zjawiskiem coraz częściej spotykanym jest rosnąca liczba bezdomnych rodzin.

Bezdomność rodzi problemy i współwystępuje z nimi, co powoduje znaczne nasilenie i trwałość tych sytuacji, a tym samym czyni bardzo trudnym proces przezwycięzania zjawisk patologicznych oraz proces wychodzenia z bezdomności. Zbiorowość bezdomnych cechuje się dużym zróżnicowaniem wewnętrznym. Wpływa na to różnorodność przyczyn bezdomności, o czym wspomniano na wstępie. Świadczona pomoc powinna być zatem silnie zindywidualizowana ze względu na odmienność sytuacji poszczególnych osób, ich cech osobowości, potrzeb, postaw wobec własnej bezdomności, umiejętności odnalezienia się i poradzenia sobie w tej sytuacji.

Zdecydowanym priorytetem pozostaje zapewnienie schronienia, dążenie do ustabilizowania sytuacji oraz ograniczenie czy wyeliminowanie przyczyn bezdomności, tym bardziej, że jest to zjawisko stanowiące dla społeczeństwa zagrożenie spokoju, bezpieczeństwa, ale także zagrożenie epidemiologiczne.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity z dnia 04 grudnia 2015 r. Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) do zadań własnych z zakresu

pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanych przez gminy należy m.in. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. To samorządy lokalne są ustawowo zobowiązane do udzielania schronienia, które następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego.

Cele i założenia programu

Wszelkie działania na rzecz bezdomnych należy realizować we współpracy z różnorodnymi sektorami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi. Głównym celem jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.

Skuteczna pomoc osobom bezdomnym powinna wypływać z następujących założeń:

- nikt nie może być zmuszony okolicznościami życiowymi do dożywotniej bezdomności,
- pomoc, którą otrzymują osoby i rodziny powinna prowadzić do uzyskania bądź odzyskania zdolności do nie patologicznego funkcjonowania w społeczeństwie,
- bezdomnym należy umożliwić godne warunki bytowania,
- nie wolno dopuszczać do sytuacji by udzielana pomoc była nadużywana przez te osoby lub by prowadziła do uzależnienia od niej,
- należy zagwarantować osobom bezdomnym równość w dostępie do oświaty, służby zdrowia, mieszkalnictwa i innych praw obywatelskich.

Cele programu:

- wzmocnienie i usprawnienie systemu interwencji, ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych,
- wychodzenia z bezdomności i zapobieganie jej,
- zwiększenie samodzielności osób bezdomnych poprzez system usług reintegracji zawodowej i społecznej,
- współpraca z różnymi sektorami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi, również spoza zasięgu pomocy społecznej na polu bezdomności,
- udzielanie pomocy, dzięki której będzie możliwe doprowadzenie do uzyskania bądź odzyskania zdolności do nie patologicznego funkcjonowania w społeczeństwie,
- niedopuszczanie do sytuacji by udzielana pomoc była nadużywana przez te osoby lub by prowadziła do uzależnienia się od niej,

- podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczania społeczeństwa przed związanymi z bezdomnością zagrożeniami bezpieczeństwa i spokoju publicznego,
- zagwarantowanie osobom bezdomnym równego dostępu do oświaty, służby zdrowia, mieszkalnictwa, wydawania dokumentów tożsamości, meldunku.

Stopnie realizacji:

- pierwszy stopień to: ogrzewalnia,
- drugi stopień to: noclegownia z wymaganiami. tj. trzeźwość i dbałość o higienę osobistą,
- trzeci stopień to: schronisko dla bezdomnych, gdzie bezdomny może przebywać w szerszym zakresie, gdzie jest prowadzona np. terapia odwykowa
- czwarty stopień to: dom/mieszkanie, gdzie znajdują się osoby samodzielnie egzystujące, wymagające jedynie sporadycznego wsparcia ze strony pomocy społecznej.

I. Sposób realizacji programu

1. Ogólna diagnoza rozmiaru i charakterystyka problemu bezdomności w Gminie Pszczyna

Przy omawianiu problemu bezdomności konieczne jest jego zdefiniowanie. W znaczeniu formalno-prawnym według ustawy o pomocy społecznej **osoba bezdomna** - jest to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Bezdomność to nie zawsze brak mieszkania. Należy raczej mówić o ludziach w kryzysie wykorzenionych społecznie i nieprzystosowanych do życia w zorganizowanym społeczeństwie.

W praktyce mamy do czynienia z szerszym pojęciem osób bezdomnych, którymi są obywatele polscy przebywający w kraju, którzy nie dysponują pomieszczeniem ani miejscem spełniającym warunki mieszkalne, lub nie są w stanie korzystać z przysługującego im miejsca zamieszkania (ze względów społecznych lub technicznych) np. osoby maltretowane przez współmieszkańców, osoby opuszczające lokal bezpośrednio zagrożony np. zawaleniem lub wybuchem gazu.

O ludziach bezdomnych można mówić również w sytuacji osób pomieszkujących u rodziny czy znajomych, osób, które nigdy nie ubiegały się o pomoc społeczną. Wśród bezdomnych wyodrębnić można bezdomnych ulicznych oraz bezdomnych schroniskowych.

Ci pierwsi doświadczają bezdomności sensu stricto, tak zwanej głębokiej, gdyż nie korzystają ze schronienia w różnego rodzaju placówkach dla bezdomnych. Zamieszkują klatki schodowe, pustostany. Śpią na dworcach czy też na ławkach w parku.

Natomiast w skład populacji określonej jako bezdomni schroniskowi wchodzi ludzie zaspokajający swoje potrzeby mieszkaniowe w różnego rodzaju obiektach, czyli w schroniskach, noclegowniach czy ogrzewalniach. Wymienione obiekty najczęściej są oblegane przez bezdomnych w okresie jesienno-zimowym, kiedy to warunki pogodowe są bardzo niesprzyjające, aby móc spędzić noc poza schronieniem.

Ze sprawozdań MPiPS-03, sporządzanych co roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej, wynika, że w roku 2015 udzielono pomocy w formie schronienia 44 rodzinom, w tym 52 osobom w tych rodzinach. W liczbie tej znajdują się także ofiary przemocy domowej, którym udzielono pomocy w formie schronienia.

Z danych za rok 2015, opracowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie, wśród zbiorowości klientów było 44 bezdomnych.

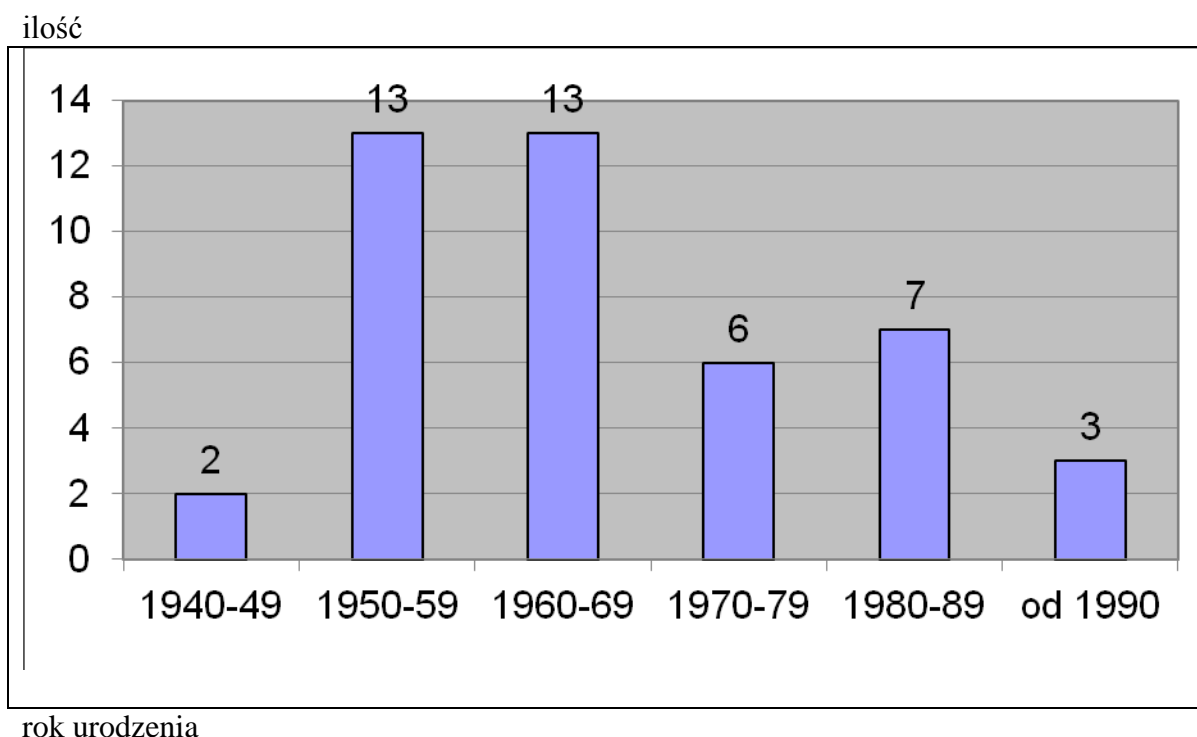
Niektórzy bezdomni korzystali z pomocy jedynie okresowo, wynikało to z nieumiejętności dostosowania się do zasad współżycia społecznego w placówkach, jak również nieprzestrzegania obowiązujących zasad i norm w placówce.

Rozwiązywanie kwestii bezdomności prowadzone jest głównie na szczeblu lokalnym.

Wszelkie działania prowadzone na rzecz osób bezdomnych wymagają współpracy różnych sektorów: rządowego, samorządowego i pozarządowego.

Najwięcej bezdomnych to osoby urodzone w latach 1950-1959 i 1960-1969, a więc są to 40-50-60 -latkowie, co przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 1. Bezdomni klienci OPS w Pszczynie w 2015 r. wg dekady urodzenia.

Źródło: OPS Pszczyna.

Do liczby 44 osób, nie zostały wliczone osoby bezdomne, które od ponad roku nie utrzymują kontaktu z OPS, są umieszczone w Domu Pomocy Społecznej lub które się usamodzielniały.

Z dokonanej analizy wynika, że są to w większości mężczyźni, w wieku od 30 do 70 lat, w większości bez zawodu, w większości przypadków z problemem alkoholowym, w 2 przypadkach występuje problem choroby psychicznej, a w 1 upośledzenia umysłowego.

Zdarzają się również kobiety z dziećmi, które zostały pozbawione schronienia w wyniku konfliktu czy też przemocy ze strony najbliższych. Okres pozostawania bezdomnym wynosi od 1 roku do 15 lat, a więc jest dosyć zróżnicowany. Nowym problemem mogą być osoby przyjeżdżające za pracą z nowych krajów UE, a także spoza granic Unii Europejskiej. Obecnie w Gminie Pszczyna nie odnotowano w tym zakresie zjawiska bezdomności.

Osoba pozbawiona dachu nad głową jest pozbawiona relacji międzyludzkich, poczucia bezpieczeństwa i na ogół pozbawiona też nadziei na możliwość wyjścia z tej sytuacji. To degraduje człowieka i daje mu poczucie niższości. Im dłużej taka sytuacja trwa tym mniejsza jest motywacja do podejmowania prób wyjścia z bezdomności.

Zbiorowość bezdomnych jest bardzo zróżnicowana, na co wpływa także różnorodność przyczyn bezdomności. Świadczona pomoc powinna być silnie zindywidualizowana ze względu na odmienność sytuacji, cech osobowości itp.

Zdecydowanym priorytetem pozostaje zapewnienie schronienia, dążenie do eliminacji przyczyn bezdomności.

Proces wychodzenia z bezdomności jest trudny i długotrwały, wymaga wieloletniej pracy i zaangażowania zarówno ze strony osoby bezdomnej jak również pracujących z nią specjalistów.

Najlepsze efekty reintegracji społecznej i zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych, można osiągnąć realizując działania w trzech sferach:

1. Łagodzenie skutków bezdomności.
2. Działań na rzecz wychodzenia z bezdomności.
3. Przeciwdziałania bezdomności.

Podstawowymi działaniami na rzecz łagodzenia skutków bezdomności jest zapewnienie osobie bezdomnej noclegu, stosownego do pory roku ubioru i wyżywienia.

Warunkiem skutecznej pomocy jest diagnoza przyczyn bezdomności wraz z opracowaniem skutecznego programu terapeutycznego i wielokierunkowych działań wychodzenia z bezdomności mających na celu samorealizację życia osoby bezdomnej.

2. Określenie posiadanych zasobów w zakresie pomocy osobom bezdomnym w Gminie Pszczyna

Uaktualnianie na bieżąco bazy danych o adresach, rodzajach i zakresach działalności placówek realizujących pomoc bezdomnym, odpłatności za pobyt (noclegownie, schroniska, ogrzewalnie).

3. Formy pomocy osobom bezdomnym o charakterze doraźnym

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb osób bezdomnych w Gminie, których realizacja wynika z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej. Gmina ma obowiązek zabezpieczyć osobie bezdomnej:

- a. **posiłek** - w odniesieniu do bezdomnych znacznie niepełnosprawnych OPS zorganizuje posiłki w miejscach ich pobytu. Pozostali bezdomni – otrzymują

posiłek w schroniskach. Gdy korzystają z pomocy finansowej OPS organizują posiłek we własnym zakresie bądź korzystają z posiłków gotowych w barach.

b. ubranie - każdorazowo według potrzeb dokonuje się zakupu odzieży z zasiłków z pomocy społecznej przyznanych osobie bezdomnej.

c. nocleg - stworzenie możliwości zabezpieczenia dachu nad głową głównie przez kierowanie do noclegowni istniejących na terenie innych gmin – zabezpieczenie środków na przejazd, telefoniczne uzgodnienie z osobami prowadzącymi noclegownię możliwości przyjęcia osoby bezdomnej, dysponowania wolnymi miejscami i wysokości odpłatności.

d. usługi opiekuńcze – w razie takiej potrzeby, szczególnie osobom bezdomnym opuszczającym szpitale, a wymagającym opieki w zakresie całodobowym, skompletowanie wniosku o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej, a do czasu uzyskania miejsca w DPS umieszczenie w placówkach i zakładach świadczących całodobową opiekę.

e. pomoc materialna – dostosowana do sytuacji osoby bezdomnej, jej współpracy z pracownikiem socjalnym w zakresie wykorzystania własnych możliwości celem poprawy sytuacji materialnej, podejmowania działań zmierzających do wychodzenia z bezdomności, stopnia uzależnienia od alkoholu, narkotyków. Pomoc ta jest zależna także od możliwości finansowych Ośrodka Pomocy Społecznej.

f. zabezpieczenie potrzeb higienicznych – w postaci umycia się, odwyszawienia, wyprania i zdezynfekowania odzieży oraz pomocy lekarsko – pielęgniarskiej – ta forma pomocy jest zabezpieczona w noclegowniach, do których kieruje się bezdomnych.

4. Formy pomocy o charakterze długofalowym zmierzające do usamodzielnienia osób bezdomnych

a) Schroniska, Noclegownie i Ogrzewalnie.

Podstawowy cel schroniska to zapewnienie schronienia oraz usamodzielnienie osób w nim przebywających. Schronisko powinno gwarantować dobrą jakość pracy socjalnej, różne formy terapii, resocjalizacji, rewalidacji, realizację indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, realizację kontraktów socjalnych. Celem terapii jest

uzyskanie większej świadomości swojej rzeczywistej sytuacji życiowej, rozpoznanie przyczyn takiego stanu rzeczy, rozpoznanie własnych ograniczeń w zakresie umiejętności życiowych, wzbudzanie motywacji do rozpoczęcia procesu zmiany siebie i swojej sytuacji, uzyskanie wzrostu poczucia własnych kompetencji życiowych, a tym samym wzrostu poczucia własnej wartości oraz wpływu na siebie i swoje życie.

b) Mieszkania chronione

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r (Dz. U. z 2012 r. poz. 305) oraz ustawą o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. prowadzenie mieszkań chronionych jest zadaniem z zakresu pomocy społecznej realizowanym przez gminę i powiat. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie dysponuje 2 mieszkaniami chronionymi przekazanymi przez Gminę Pszczyna. Mieszkania przeznaczone dla osób doznających przemocy, jak i dla osób i rodzin, w sytuacjach nagłych zdarzeń losowych, między innymi dla osób bezdomnych.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy środowiskowej, gdzie osoby bezdomne, które z różnych przyczyn utraciły zdolność radzenia sobie w życiu, uczą się samodzielności i nabywają umiejętności społeczne.

Zasady pobytu w mieszkaniu chronionych określa „Regulamin funkcjonowania mieszkania chronionego” wprowadzony zarządzeniem dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie nr DOT.013.3.2015 z dnia 20.03.2015 r.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu uregulowana jest uchwałą nr VIII/76/07 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych uchwałą nr X/108/07 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie zmiany uchwały nr VIII/76/07 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

c) Formy pomocy realizowane dla bezdomnych w środowisku

W odniesieniu do osób bezdomnych pomieszkujących u rodzin, znajomych konieczna jest przede wszystkim pomoc w uzyskaniu samodzielnego lokalu, bądź powrotu do rodziny –

przy wsparciu ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej. Konieczna jest również pomoc w znalezieniu pracy.

W przypadku osób mieszkających na dworcach, w kanałach ciepłowniczych, pustostanach, ogródkach działkowych – konieczna jest aktywność służb społecznych. Bezdomność u tych osób jest silnie ugruntowana, najczęściej nie proszą o pomoc, są samotni lub mają niewłaściwe związki z rodziną, często manifestacyjnie pokazują brak więzi rodzinnych. Przyczyny nie korzystania z miejsc noclegowych, to często skutek zaburzeń psychicznych czy nieumiejętności dostosowania się do zasad współżycia społecznego w tych placówkach (problemy z zachowaniem trzeźwości), czasem niechęć do opuszczenia miejscowości pobytu, bądź wolny wybór osoby.

W stosunku do tych osób należy przyjąć za konieczne:

- dotarcie do tych osób i uświadomienie im, że można im pomóc,
- podjęcie przez samego bezdomnego decyzji o poszukiwaniu placówki, która może mu pomóc,
- zapewnienie wyżywienia, środków higieny i odzieży,
- udzielenie pomocy medycznej i sanitarnej,
- umożliwienie leczenia medycznego i pomocy w leczeniu uzależnień,
- udzielenie pomocy w uregulowaniu jego sytuacji rodzinnej i prawnej,
- pomoc w wyrobieniu lub odtworzeniu dokumentów osobistych,
- rozwiązanie jego sytuacji finansowej poprzez pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, emerytury, renty lub świadczeń z pomocy społecznej.

Formy pomocy winny uwzględniać specyfikę sytuacji osoby bezdomnej oraz jej wolę współdziałania. Z bezdomnych winien zostać zawarty kontrakt socjalny na okoliczność wychodzenia z bezdomności.

5. Zapobieganie bezdomności

Wśród różnorodnych przyczyn bezdomności jest także przyczyna prawna dająca możliwość eksmitowania lokatora za zaległości w opłatach czynszu, a także z powodu znęcania się nad rodziną.

W tym zakresie należy:

- analizować zadłużenia pod kątem przyczyn ich powstawania,
- udzielać pomocy w wystąpieniu z wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty,

- poinformować o możliwości pomocy w ramach dodatków mieszkaniowych czy świadczeń z pomocy społecznej.

Działania o charakterze profilaktycznym w Gminie należy kierować m.in. do następujących osób i grup społecznych: wychowanków opuszczających Domy Dziecka, byłych więźniów i osób opuszczających zakład karny, środowisk patologicznych, osób i rodzin zagrożonych eksmisją, innych osób zagrożonych bezdomnością. Biorąc pod uwagę stan faktyczny osoby bezdomne nie mają zbyt wiele szans na usamodzielnienie, często bezskutecznie szukają dróg wyjścia ze swojej sytuacji. Przedstawione propozycje wyjścia z bezdomności mają na celu złagodzić jej skutki, a w konsekwencji doprowadzić do usamodzielnienia. Program uwzględnia, zatem działania o charakterze:

- profilaktycznym – zapobiegające utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności na terenie Gminy Pszczyna,
- osłonowym – zapobiegające degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych, dające szanse usamodzielnienia,
- aktywizującym – dające perspektywy wyjścia z problemu uzależnienia, bezrobocia i bezdomności.

Najważniejszym założeniem niniejszego programu jest wdrożenie działań skierowanych na łagodzenie skutków problemu bezdomności w Gminie Pszczyna.